



RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusasia number	251-24/283470
Otsuse kuupäev	20.01.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	AS-i Telinekataja vaidlustus Sihtasutuse Eesti Kontsert riigihankes „Sihtasutus Eesti Kontsert Saaremaa Ooperipäevad 2025-2027 aasta hange ooperimaja ehituseks vajalike tarvikute rendiks koos paigalduse ja teisaldusega“ (viitenumber 283470) EVENT CENTER OÜ pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamise otsustele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, AS Telinekataja, esindaja vandeadvokaat Britta Oltjer Hankija, Sihtasutus Eesti Kontsert, esindaja Kertu Orro Kolmas isik, EVENT CENTER OÜ, esindaja advokaat Priit Kala
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg-de 3 ja 8 alusel

1. Jätta rahuldamata AS-i Telinekataja vaidlustus Sihtasutuse Eesti Kontsert riigihankes „Sihtasutus Eesti Kontsert Saaremaa Ooperipäevad 2025-2027 aasta hange ooperimaja ehituseks vajalike tarvikute rendiks koos paigalduse ja teisaldusega“ (viitenumber 283470).
2. Mõista AS-ilt Telinekataja EVENT CENTER OÜ kasuks välja tema lepingulise esindaja kulud 2115 eurot (käibemaksuta).
3. Jätta AS-i Telinekataja poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg 10 päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 20.08.2024. a avaldas Sihtasutus Eesti Kontsert (edaspidi ka Hankija) avatud hankemenetlusega riigihanke „Sihtasutus Eesti Kontsert Saaremaa Ooperipäevad 2025-2027 aasta hange ooperimaja ehituseks vajalike tarvikute rendiks koos paigalduse ja teisaldusega“ (viitenumber 283470) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja teised riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Tehniline kirjeldus (edaspidi TK), Hankelepingu projekt (edaspidi Hankeleping) ja Juhised pakkujale (edaspidi Juhised).
Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 29.11.2024. a, esitasid pakkumused AS Telinekataja, Osaühing United Capital ja EVENT CENTER OÜ.

2. 09.12.2024. a otsusega tunnistas Hankija muuhulgas vastavaks ja edukaks EVENT CENTER OÜ pakkumuse.

3. 19.12.2024. a laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) AS-i Telinekataja (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele tunnistada vastavaks ja edukaks EVENT CENTER OÜ (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus.

4. Kooskõlas riigihangete seaduse (edaspidi RHS) § 195 lg-ga 2 ja § 196 lg-dega 1 ja 3 teatas vaidlustuskomisjon 02.01.2025 kirjaga nr 12.2-10/251 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 07.01.2025 ja neile vastamiseks 10.01.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha ja menetluskulude nimekirja Vaidlustaja ja Kolmas isik. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Kolmas isik.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **AS Telinekataja**, vaidlustuses ja 07.01.2025 esitatud täiendavates seisukohtades põhjendatakse taotlusi alljärgnevalt.

5.1. Hankija 09.12.2024. a otsusega tunnistati kõik kolm pakkumust vastavaks. Sama otsusega tunnistas Hankija Kolmanda isiku pakkumuse edukaks, kvalifitseeris eduka pakkuja ja jättis pärast hankemenetlusest kõrvaldamise aluste kontrolli tulemusena hankemenetlusest kõrvaldamata.

5.2. Kolmas isik on esitanud mittevastava pakkumuse. Juhul, kui Hankija oleks õiguspäraselt Kolmanda isiku pakkumuse mittevastavuse tõttu tagasi lükanud, oleks paremusjärjestuse alusel osutunud edukaks Vaidlustaja pakkumus.

5.3. Kolmanda isiku pakkumus ei vasta RHAD-ile. RHAD-i osaks on muuhulgas TK ja Hankeleping (vt RHAD p 1.3). Hankija on Hankelepingu p-is 3.1.3 (vastavaid punkte on Hankelepingus kaks, Vaidlustaja peab silmas esimest) toonud välja, et hankelepingu täitmisel peab pakkuja tagama, et: *Tööde teostamisel järgitaks kõiki tööohutus-, töötervishoiu-, tuleohutuse-, ohustehnika- ja töösisekorra nõudeid, samuti kõiki teisi asjakohaseid kehtestatud ehitusseadustikust ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevaid nõudeid ja standardeid ning välditakse kahju tekkimist Eesti Kontserti või kolmandate isikute elule, tervisele varale ja keskkonnale.*

5.4. Riigihanke objektile sarnaste väliürituste ajutiste hoonete ja rajatiste (ooperimaja) ehitusele kehtib standard EN 17879:2023 „Event structures. Safety requirements“ (Vaidlustaja esitab viidatud standardiga identse standardi SFS-EN 17879:2024, mille tekst on Soome siseriiklikkusse õigusesse üle võetud, Eesti õigusesse üle võetud standard on kättesaadav: <https://www.evs.ee/StandardDownload/DownloadPreview?productId=153779&language=4> 1).

Nimetatud standardi nõuded on rangemad, kui varasematel sarnastel Hankija poolt läbi viidud Saaremaa Ooperipäevade (edaspidi SOP) ooperimaja riigihangetel (nt riigihanked viitenumbri 234274, 260170), kehtestades hoonete ja rajatiste vastupidavusele, ilmastikukoormusele, turvalisusele ja muudele näitajatele oluliselt põhjalikumad nõuded.

5.5. Vaidlustaja esitas standardite nõuete kohta Hankijale 16.10.2024. a küsimuse: *[---] Lisa-2 Hankelepingu projekti punkt 3.1.3 kohustub Pakkujat järgima kõiki kehtivaid standardeid. 2024 aastal kinnitati Euroopas uus ürituste ehitiste standard: EN 17879:2024 „Event structures. Safety requirements“. Selle kohaselt tuleb varasematel aastatel kasutatud SOP-i ooperimaja projekt ajakohastada vastavalt suurematele ilmastikukoormustele - EN 17879:2024 „Event structures. Safety requirements“ punkt 5.3.5.2. Antud projekti puhul tähendab see suuremat ballasti kogust ja katuse tugitellinguid tuleb tugevdada. Küsimused: Kas Hankija on teadlik uutest standarditest? Kas Pakkuja peab neid arvestama pakkumuse koostamisel? Kuidas on tagatud järelevalve eeltoodud uute standardite üle?*

Hankija andis 19.10.2024. a küsimusele lühida vastuse: *Muudame hanke uuele standardile. Jah peab arvestama.*

Eeltoodust nähtub, et Hankija on Riigihankes ja hankelepingu täitmisel näinud ette, et uue

standardi EN 17879:2024 „Event structures. Safety requirements“ nõuded on nii pakkumuse koosseisus esitatud dokumentide kui ka hankelepingu täitmisel kohustuslikud.

5.6. Pakkumuses tuli esitada TK p-i 2.8 kohaselt *kasutatavate lavade ja tribüünide tehnilised spetsifikatsioonid* ja p-i 2.9 kohaselt *saali ja lava joonised ühe tervikuna koos mõõtudega*. Vastavustingimuste p 7 nägi pakkujatele ette kohustuse esitada *Autocadi saali plaan koos mõõtudega koos raskuste ja vaiade märgitud paigalduskohtadega ja muude vajalike detailidega*.

Vaidlustajal on põhjendatud kahtlus, et Kolmanda isiku pakkumuses esitatud plaanid ei vasta standardi EN 17879:2024 „Event structures. Safety requirements“ nõuetele ja seetõttu on ka Kolmanda isiku pakkumus mittevastav.

5.7. Vaidlustaja endine töötaja R.M. on praegu Kolmanda isiku müügijuht. Vaidlustaja on veendunud, et Kolmas isik on kasutanud Vaidlustaja oskusteavet ja Vaidlustaja endise töötaja valduses olnud Vaidlustaja poolt loodud varasema sarnase riigihanke (vt riigihange viitenumbriga 234274) plaane ja faile oma pakkumuse esitamiseks vaidlusaluses Riigihankes.

5.8. Vaidlustaja esitab vaidlustuskomisjonile Kolmanda isiku pakkumuses esitatud joonisega võrdlemiseks riigihankes viitenumbriga 234274 aastal 2021 Vaidlustaja esitatud ooperimaja joonised, s.o joonised, mille osas on Vaidlustajal põhjendatud kahtlus, et need on esitatud Kolmanda isiku pakkumusega vaidlusaluses Riigihankes ja standardile EN 17879:2024 „Event structures. Safety requirements“ vastavad ooperimaja plaanid¹.

5.9. Juhul, kui Kolmas isik on kasutanud Vaidlustaja loodud varasema riigihanke jooniseid, on joonistel pakutud ooperimaja maaühenduste ballasti hulk alla standardis nr EN 17879:2024 „Event structures. Safety requirements“ ette nähtud nõudeid. Varasem ballastikogus 26 000 kg ei ole standardi kohaselt turvalisuse tagamiseks enam piisav. Vaidlustaja pakkumuse joonisel on ballasti koguseks standardi EN 17879:2024 nõudeid täitev ligikaudu 163 000 kg.

5.10. Juhul, kui Kolmas isik on kasutanud Vaidlustaja varasema riigihanke jooniseid, on joonistel välja toodud katuse kandekonstruktsioonide diagonaalsidemete hulk ebapiisav. Vaidlustaja pakkumuses esitatud plaanidel on standardi EN 17879:2024 „Event structures. Safety requirements“ nõuete kohaselt ooperimaja konstruktsiooni jäikust mitmes kohas oluliselt tugevdatud diagonaalsidemete lisamisega.

5.11. Juhul, kui Kolmas isik on kasutanud Vaidlustaja varasema riigihanke jooniseid, on joonistel välja toodud lava tugevdused standardi EN 17879:2024 „Event structures. Safety requirements“ nõuete kohaselt ebapiisavad. Vaidlustaja lisatud 2024. aasta pakkumuse plaanidel on oluliselt rohkem diagonaalsidemeid.

5.12. Olukorras, kus Kolmas isik on tuginenud Vaidlustaja vanadele ja ajakohastamata joonistele, on selliseid mittevastavusi veelgi, kuid Vaidlustaja ei pea vajalikuks nende kõigi väljatoomist. Standardi EN 17879:2024 „Event structures. Safety requirements“ nõuded on Riigihankes kohustuslikud. Seega on Kolmas isik esitanud Hankijale pakkumuses RHAD-i kohaselt nõutud joonised, mis ei vasta Hankija poolt kasutamiseks kehtestatud standardis nõutud turvanõuetele.

5.13. Eeltoodust lähtuvalt ei vasta Kolmanda isiku pakkumus Hankija kehtestatud tehnilistele nõuetele ja see oleks tulnud RHS § 114 lg 2 kohaselt tagasi lükata. Olukorras, kus tegemist on suure ajutise ehitise/rajatise turvanõuetelega, ei saa selline mittevastavus olla mittesisulise iseloomuga.

5.14. Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise kohta on õigusvastane seetõttu, et Kolmanda isiku pakkumuses esitatud plaanid ei vasta standardi EN 17879:2024 „Event structures. Safety requirements“ nõuetele. Seetõttu vaidlustab Vaidlustaja Hankija otsuse Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamiseks.

5.15. Hankija 09.12.2024 otsuse struktuurist (pakkumuste vastavaks tunnistamise otsused eelnevad eduka pakuja ja kvalifitseerimise/kõrvaldamise otsustele) nähtub, et esimese otsusena on kõik pakkumused vastavaks tunnistatud. Juhul, kui vaidlustuskomisjon tunnustab

¹ Sisaldavad Vaidlustaja ärisaladust.

kehtetuks Hankija otsuse Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise kohta, on õigusvastased ja tuleb seetõttu otsuste loogilise järgnevuse põhimõttest ning RHS § 52 lg 3 sätestatud menetluskorrast tulenevalt tunnistada kehtetuks ka Hankija otsused Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise ning vastava pakkuja kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise kohta.

5.16. 07.01.2025. a esitas Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

5.16.1. Pakkumusega koos esitatud dokumendid (joonised) pidid vastama kehtivale standardile EN 17879-2023 „Event structures. Safety requirements“. Seda on kinnitanud ka Hankija oma vastuses vaidlustusele.

Seoses Kolmanda isiku väidetega viidatud standardi kehtivuse kohta, selgitab Vaidlustaja, et viidatud standard võeti vastu 2023 detsembris ning on võetud siseriiklikult identses sõnastuses üle nii Eestis kui ka Soomes. Viidatud standard on kättesaadav Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse veebilehelt. Eesti standard EVS-EN 17879:2023 sisaldab Euroopa standardi EN 17879:2023 inglise keelset teksti ja jõustus sellekohase teate avaldamisega EVS Teatajas. Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 20.12.2023. a. Vaidlustaja esitas vaidlustuse lisana viidatud standardiga identse standardi SFS-EN 17879:2024, mille tekst on Soome siseriiklikkuse õigusesse üle võetud. Nii standard EN 17879:2023, kui ka üle võetud standardid EVS-EN 17879:2023 ja SFS-EN 17879:2024 on sisult identsed. Seega asjaolu, et Vaidlustaja on oma küsimuses Hankijale viidanud eksitavalt standardile EN 17879:2024 (tulenevalt asjaolust, et Soome standardi nr on SFS-EN 17879:2024), ei oma sisulist tähtsust. Hankija tahe oli suunatud asjaolule, et Riigihankes tuleb kohustuslikuks lugeda standard EN 17879-2023 „Event structures. Safety requirements“.

5.16.2. Vaidlustaja ei nõustu Kolmanda isiku väitega, et standardi EN 17879:2023 tingimused ei olnud kohustuslikud, kuna nõue standardeid järgida tuleneb Hankelepingust. Hankija on Vaidlustaja küsimusele *Kas pakkuja peab neid arvestama pakkumuse koostamisel?* vastanud selgesõnaliselt: *Jah peab arvestama.*

Hankija 19.10.2024. a vastusest nähtub seega üheselt, et Hankija eeldas standardist EN 17879:2023 lähtumist ka pakkumuse koostamisel. Seega on Kolmanda isiku väited sellest, et vastav standard kuulub kohaldamisele alles hankelepingu täitmisele asumise hetkest, ebaõiged.

5.16.3. Kolmas isik on eeldanud, et standard EN 17879:2023 võib hankelepingu täitmise ajal muutuda, kuid on teinud sellest meelevaldse järelduse, et seetõttu ei saanud vastav standard ka pakkumuste esitamise ajal kehtida.

Vaidlustaja RHAD-is sellist vastuolu ei näe. Hankija on öelnud, et pakkumuste esitamisel tuleb lähtuda standardist EN 17879:2023 (küsimus/vastus 894089) ja Hankelepingu p-is 3.1.3 on kirjas, et järgida tuleb standardeid ilma konkreetset (kehtivat) versiooni täpsustamata – seega peab pakkuja hankelepingu sõlmimisel täitma hankelepingu sõlmimise hetkel ja hetkest kohalduvaid standardeid.

5.16.4. Kolmanda isiku väide standardi EN 17879:2023 kehtivusest Eesti õigusruumis on eksitav ning pole ka oluline. Hankija on ise enne pakkumuste esitamise tähtaega viidanud, et pakkujad peavad pakkumuse esitamisel juhinema standardist EN 17879:2023. Seega isegi juhul kui viidatud standardit ei oleks Eestis üle võetud (millega antud juhul tegemist ei ole), ei tähenda see, et Hankija ei saaks seda RHAD-is kohustuslikuna kehtestada, kui selle tingimused on asjakohased ja tagavad hankelepingu täitmisel vajalike (mh ohutus) nõuete täitmise.

5.16.5. Kolmas isik on toonud oma vastuses välja, et küsimus 894089 sisaldab viidet Hankelepingu p-ile 3.1.3 ilma küsimuse sõnastust või tervikut arvestamata. Kolmas isik on jättnud välja, et kuigi küsimus 894089 sisaldas tõesti viidet Hankelepingu p-ile 3.1.3, on Hankijale esitatud küsimus sõnastatud: *Kas pakkuja peab neid arvestama pakkumuse koostamisel?* Vastus: *Jah, peab arvestama.*

Seega on küsimus nr 894089 esitatud otsesõnu pakkumuse esitamise kohta ja ka vastuse sõnastus („arvestama“) viitab üheselt, et Hankija on andnud vastuse, mille kohaselt peab standardi EN 17879:2023 tingimusi arvestama ka pakkumuse esitamisel.

5.16.6. Vaidlustaja on esitanud nii standardile EN 17879:2023 vastavad ooperimaja plaanid kui võrdluseks ka plaanid, mis nimetatud standardile ei vasta, kuid mille osas on Vaidlustajal põhjendatud kahtlus, et Kolmas isik on neid vaidlusaluses Riigihankes kasutanud. Nimetatud plaanide võrdlemisel on selgelt näha tugevussõrestikule standardi EN 17879:2023 kohaselt lisatud lisatugevdused, mida varasema standardi kohaselt koostatud joonistel ei ole. Samuti on plaanidelt välja loetav ballasti kaalu erinevus. Juhul, kui Kolmas isik on esitanud vastavate puudustega joonised, on vastavad uue standardi kohased lisatugevdused (või nende puudumine) plaanide objektiivselt tuvastatav.

6. Hankija, **Sihtasutus Eesti Kontsert**, vaidleb vaidlustusele vastu (Hankija vastus esitati 30.12.2024. a kirjaga) ning palub jätta selle rahuldamata alljärgnevatel põhjustel.

6.1. Hankijale teadaolevalt vastab Kolmanda isiku pakkumus kõigile Riigihankes esitatud nõuetele. Kolmas isik on oma pakkumuses kinnitanud, et pakutavad lahendused ja tooted vastavad RHAD-i nõuetele. Sealhulgas on tõendatud nõutud samaväärsuste olemasolu kooskõlas RHS § 88 lg-te 2 ja 6 põhimõtetega. Esitatud dokumentatsioon on piisavalt tõendanud nõuetele vastavust.

6.2. Riigihanke tingimustes nõutud standard EN 17879:2023 on täidetud. Kolmas isik on pakkumuses kinnitanud vastavust nimetatud standardile, mis tagab publiku ja esinejate ohutuse.

6.3. Hankija kehtestas kõrgemad nõuded võrreldes varasemate hangetega seoses suurenenud ohutusnõuetega. Kõik pakkujad, sealhulgas Kolmas isik, on tingimustega nõustunud ja kinnitanud nende täitmist.

6.4. Kolmas isik on oma pakkumuses esitanud Autocadi formaadis saali plaani ja kõik vajalikud tehnilised andmed. Hankija kinnitab, et esitatud joonised vastavad Riigihanke nõuetele².

6.5. Hankija on kontrollinud Kolmanda isiku esitatud jooniseid ja leidnud, et need ei ole seotud Vaidlustaja varasemate projektidega. Samuti puudub viide sellele, et Kolmas isik oleks kasutanud AS-i Telinekataja plaane. Kolmas isik on kinnitanud, et täidab katuse ja tellingute tootjafirma Wilhelm Layher GmbH & Co KG tehnilisi juhiseid ning järgib standardit EN 17879:2024.

6.6. Lähtudes hanke hindamiskriteeriumidest, kus 100% kaal oli hinnal, oli Kolmanda isiku pakkumus maksumusega 747 000 eurot parim, ületades Vaidlustaja pakkumust, mille maksumus oli 749 300 eurot. Kuna Kolmanda isiku pakkumus vastab RHAD-i tingimustele ja on soodsaim, tunnistas Hankija tema pakkumuse edukaks.

7. Kolmas isik, **EVENT CENTER OÜ**, vaidleb vaidlustusele vastu (Kolmanda isiku seisukohad esitati 31.12.2024. a ja 10.01.2025. a kirjadega) ning palub jätta vaidlustuse rahuldamata järgmistel põhjustel.

7.1. Hankija 09.12.2024 otsused, millega tunnistati vastavaks ja edukaks Kolmanda isiku pakkumuse, on õiguspärased ja põhjendatud.

7.2. Vaidlustaja väitel ei vasta Kolmanda isiku pakkumus TK p-ile 2.8, millest tuleneb pakkumuse dokumentide koosseisule nõue, et *Pakkuja esitab kasutatavate lavade ja tribüünide tehnilised spetsifikatsioonid*, TK p-ile 2.9, millest tuleneb pakkumuse dokumentide koosseisule nõue, et *Pakkuja esitab saali ja lava joonised ühe tervikuna koos mõõtudega ja Vastavustingimuste p-ile „AUTOCAD“* (edaspidi Autocad tingimus), millest tuleneb pakkumuse dokumentide koosseisule nõue, et see *sisaldab Autocad saali plaani koos mõõtudega koos raskuste ja vaiade märgitud paigalduskohtadega ja muude vajalike detailidega*. Kolmas isik on kõik kõnesolevad dokumendid oma pakkumuses esitanud ning need vastavad ammendavalt kõnesolevates punktides esitatud ja kõikides muudes RHAD-s sätestatud asjakohastele tingimustele.

² Kolmas isik on oma pakkumuses märkinud, et esitatud dokumentatsioon sisaldab ärisaladuseks loetavat teavet vastavalt EKTÄKS § 5 lg-le 2.

7.3. RHS §-i 114 mõte on, et hankija kontrolliks iga pakkumuse puhul, kas see vastab just sellistele riigihanke alusdokumentides esitatud nõuetele, mis on käsitatavad pakkumuse vastavustingimistena ning see kontroll saab hõlmata üksnes selliseid nõudeid, mille täitmine oli nõutav pakkumuse esitamise hetke seisuga ning pakkumuse mittevastavuse saab kaasa tuua üksnes nende nõuete mittetäitmine, mis pidid olema täidetud juba pakkumuse esitamise hetke seisuga.

7.4. Lisaks väidab Vaidlustaja, justkui kehtiks TK p-ides 2.8, 2.9 ja Autocad tingimuses nimetatud dokumentidele pakkumuse esitamise hetkel nõue, et need peavad vastama standardile SFS-EN 17879:2024 „Event structures. Safety requirements“ (edaspidi standard EN 17879:2024). Vaidlustaja eksib, sest RHAD-ist sellist nõuet pakkumuse esitamise hetke seisuga kõnesolevatele dokumentidele ei tulene.

Vaidlustaja tuletab selle nõude Hankelepingu p-ist 3.1.3, mis sätestab, et *Pakkuja tagab, et Tööde teostamisel järgitaks kõiki tööohutus-, töötervishoiu-, tuleohutuse-, ohutustehnika- ja töösisekorra nõudeid, samuti kõiki teisi asjakohaseid kehtestatud ehitusseadustikust ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevaid nõudeid ja standardeid ning välditakse kahju tekkimist Eesti Kontserti või kolmandate isikute elule, tervisele varale ja keskkonnale.*

7.5. Isegi kui jaatada Vaidlustaja käsitlust, et Hankelepingu p-ist 3.1.3 tulenevalt on Hankija kehtestanud Riigihankes standardi EN 17879:2024 nõuded (millega Kolmas isik ei nõustu), siis ei saaks standard EN 17879:2024 olla Riigihankes pakkumuse esitamise hetkel pakkumusele kehtiv vastavustingimus vaid maksimaalselt tulevikutingimus, mida tuleb täita hankelepingu täitmisel. Sellist kontrolli kas pakkumus vastab lepingutingimustele RHS § 114 ette ei näe ning see ei ole ka sisuliselt võimalik. Tulevikku (hankelepingu sõlmimise järgsesse perioodi) suunatud tingimus ei pea olema täidetud pakkumuse esitamise hetke seisuga.

7.6. Ainuüksi asjaolu, et Vaidlustaja kasutab vastavuse tuletamiseks Hankelepingu tingimust kinnitab, et tegemist on hankelepingu täitmisele ja tööde teostamisele suunatud nõudega aga mitte vastavustingimusega RHAD-is. Ka Hankelepingu p-i 3.1.3 grammatiline tõlgendus ei jäta sellest tulenevast sõnaaparaadist [---] *et tööde teostamisel järgitaks [---]* lähtuvalt ruumi teistsugusteks käsitlusteks. Lisaks ei tulene Hankelepingu p-ist 3.1.3 hankemenetluse faasis pakkujatele pakkumuse koosseisus ühegi dokumendi esitamise kohustust ega ka ühtegi sisulist nõuet, mis peaks olema täidetud juba pakkumuse esitamise ajahetkel ning mille täitmist selle aja seisuga tuleks kontrollida. Seega on Hankelepingu p-i 3.1.3 näol tegemist tuleviku suunatud, täpsemalt tulevaste hankelepingu täitmise perioodi jäävate tingimustega, mitte pakkumuse vastavustingimistega ning nende vastavust ja võimalikku täitmist ei ole võimalik hankemenetluse faasis sisuliselt kontrollida.

7.7. Vaidlustaja käsitlus mingi konkreetse standardi kehtimisest juba pakkumuse vastavustingimuse nõudena pakkumuse esitamise hetkel ei ole ka loogiline. Seda põhjusel, et vaidlusalune Riigihange on suunatud Hankija teenindamisele 3 aasta (2025, 2026, 2027) jooksul ning igasugused vastava valdkonna õigusaktid ja regulatiivsed nõuded võivad selle aja jooksul korduvalt muutuda. Seetõttu ongi praktilises plaanis õigem ja mõistlikum lahendus, lähtuda vastava hankelepingu täitmise ajahetkel kehtivatest normidest ja nõudest neid hankelepingut täites järgida.

7.8. Vaidlustaja väide standardi EN 17879:2024 kehtivusest ja kohustuslikkusest ka Hankelepingu p-i 3.1.3 kontekstis ei ole vähemalt praegusel ajahetkel õige. Vaidlustaja osundatud standard EN 17879:2024 vähemalt hetkel Eestis ei kehti. Toote nõuetele vastavuse seaduse § 40 lg-te 1 ja 2 kohaselt on Eesti standardi tähtlühend „EVS“ ja selleks on Eesti standardiorganisatsiooni poolt vastuvõetud standard, mis tähendab, et selle kohta peab olema avaldatud teade Eesti standardiorganisatsiooni ametlikus väljaandes. Standard EN 17879:2024 ei ole Eesti standardiorganisatsiooniks oleva Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse poolt vastu võetud ning selle (vastuvõtmise) kohta ei ole Eesti standardiorganisatsiooniks oleva Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse ametliku väliskus väljaandes EVS Teatajas avaldatud mingisugust teadet.

Seega on Vaidlustaja käsitlused Kolmanda isiku pakkumuses olevate dokumentide mittevastavusest standardile EN 17879:2024 ka sisulises plaanis ainetud.

7.9. Ebaõige on Vaidlustaja seisukoht, et Hankija muutis standardi EN 17879:2024 Riigihankes kehtivaks Vaidlustaja ja Hankija vahel toimunud teabevahetusega (ID 894089). RHS § 46 lg-st 3 tulenevalt on RHAD-i kohta antavate selgitustega keelatud muuta RHAD-i

ja kehtestada RHAD-is uusi tingimusi. Seejuures on tähelepanuväärne, et Vaidlustaja küsimusest endast nähtuvalt oli nii küsimus ise, kui ka sellest tulenevalt sellega korreleeruv Hankija vastus suunatud Hankelepingu p-i 3.1.3 täitmise selgitamisele, aga mitte TK p-ide 2.8, 2.9 ja Autocad tingimuse selgitamisele.

7.10. Kolmas isik kinnitab, et kavatseb hankelepingut nõuetekohaselt täita ning järgib kõiki vastava valdkonna õigusakte ja muid regulatiivseid nõudeid ning on nendega ka oma pakkumuses arvestanud. Kolmas isik kinnitab, et on arvestanud pakkumise koostamisel ja hankelepingu täitmisel Hankija soovist lähtuvalt ka standardiga EN 17879:2024.

7.11. 10.01.2025. a esitas Kolmas isik täiendavad seisukohad.

7.11.1. Vaidlustaja 07.01.2025. a seisukoha läbiv argumentatsioon rajaneb väitel, et arutelu all on see, kas Riigihankes koos pakkumusega esitatud dokumendid (sh joonised, plaanid vms) pidid vastama kehtivale standardile EN 17879:2023. Samas nähtub vaidlustusest läbivalt Vaidlustaja seisukoht, et Riigihankes koos pakkumusega esitatud dokumendid pidanuks vastama standardile EN 17879:2024.

Seega on Vaidlustaja 07.01.2025. a seisukohas esitatud väide vastuolus vaidlustusega. Samuti on Kolmanda isiku 31.12.2024. a vastusest lihtsalt tuvastatav, et Kolmas isik esitab oma seisukohad seoses standardiga EN 17879:2024 ja mitte standardiga EN 17879:2023 nagu väidab Vaidlustaja oma 07.01.2025 seisukohas. Sellest tulenevalt tuleb pidada valdavat osa Vaidlustaja käsitlusest ja Kolmanda isiku suunalisest kriitikast asjakohatuks ja vääraks.

7.11.2. Ainuüksi vaidlustuse kandva teesi aluseks olevat Vaidlustaja ja Hankija vahelist teabevahetust (ID 894089) vaadates on võimalik veenduda, et Vaidlustaja käsitlused vaidlustuses käivad ümber standardi EN 17879:2024 kehtivuse ja sellest tuletatud seisukohtade. Nimelt viitab Vaidlustaja oma küsimuses Hankijale konkreetset standardile EN 17879:2024 kui „2024 aastal Euroopas kinnitatud uuele standardile“ ja järeldab oma käsitluses konkreetset, et tulenevalt teabevahetusest on Hankija Riigihankes ja hankelepingu täitmisel näinud ette *uue standardi EN 17879:2024 nõuete kehtivuse*. Sellist küsimust ega käsitlust ei oleks Vaidlustaja saanud ega ka pidanud esitama seoses standardiga EN 17879:2023, kuna nagu Vaidlustaja isegi on selgitanud, siis standard EN 17879:2023 kehtib juba 2023 aastast, st see ei ole „2024 aastal Euroopas kinnitatud uus standard“. Sellega seoses Vaidlustaja 07.01.2025 seisukohas esitatud ettekäane, justkui Vaidlustaja oleks oma teabevahetuse küsimuses viidanud eksitavalt standardile EN 17879:2024 ja et see ei omaks asjas sisulist tähtsust, ei ole tõsiseltvõetav.

Vaidlustaja 07.01.2025 seisukohas seoses standardiga EN 17879:2023 esitatud väidete ja käsitluste näol on tegemist uute asjaoludega, mida vaidlustus ei sisaldanud.

Kolmas isik on seisukohal, et uusi asjaolusid sisaldava Vaidlustaja 07.01.2025 seisukoha näol on tegemist vaidlustuse täiendamisega RHS §-i 191 tähenduses, mille Vaidlustaja on esitanud vastuolus RHS § 191 lg-ga 1 mittetähtaegselt ning sellest johtuvalt tuleb vaidlustuskomisjonil jätta need tähelepanuta ja nende asjaoludega vaidlustuse lahendamisel mitte arvestada.

7.11.3. Kolmas isik jääb ka standardi EN 17879:2023 kontekstis oma 31.12.2024 vastuses esitatud seisukohtade juurde, kuna need on asjakohased ka Vaidlustaja 07.01.2025 seisukoha suhtes. Va asjaolu, et Kolmas isik mõnab samuti, et standard EN 17879:2023 iseenesest kehtib Eestis alates 20.12.2023. Kuid see ei muuda Kolmanda isiku seisukohta, et ka standard EN 17879:2023 ei ole riigihankes pakkumuse esitamise hetkel pakkumusele kehtiv vastavustingimus, vaid tulevikutingimus, mida tuleb täita hankelepingu täitmisel.

7.11.4. Vaidlustaja väide, et standard EN 17879:2023 ja standard EN 17879:2024 on identsed, on tõendamata. Samas on see ka sisulises plaanis ainetu, kuna lähtuda tuleb ikkagi konkreetset kehtivast ja kohalduvast standardist sõltumata tema võimalikust identsusest mistahes teise standardiga. Seejuures rõhutab Kolmas isik, et ükskõik kummale standardile, kas EN 17879:2023 või EN 17879:2024, ei pidanud pakkumuse esitamise hetkel vastama TK p-ides 2.8, 2.9 ja Autocad tingimuses nimetatud dokumendid vaid neid tuli järgida hankelepingu täitmisel ja tööde teostamisel. Erinevalt Vaidlustaja väidetust ei ole EN 17879:2023 standard vähemalt Vaidlustaja poolt viidatud andmekogust tasuta kättesaadav, kuivõrd Vaidlustaja viidatud Interneti lingil on kättesaadav üksnes standardi EN 17879:2023 kokkuvõtlik ülevaade.

7.11.5. Vaidlustaja etteheited Kolmanda isiku pakkumuse mittevastavusest on paljasõnalised. Kui vaidlustus kajastab eelkõige Vaidlustaja arusaama Kolmanda isiku pakkumuse väidetavast mittevastavusest standardile EN 17879:2024, mis hetkel Eestis ei kehti, siis Vaidlustaja 07.01.2025. a seisukohas seoses standardiga EN 17879:2023 puuduvad vastavad käsitlused üldse. Vaidlustaja ei ole seoses oma väidetega Kolmanda isiku pakkumuse mittevastavusest standardile EN 17879:2024 viidanud ühelegi standardi konkreetsele nõudele, millest üldse tuleneb Vaidlustaja väide, et standardist EN 17879:2024 (või siis ka standardist EN 17879:2023) tuleneks selline nõue nagu Vaidlustaja väidab. Seega ei ole võimalik kontrollida ega tuvastada, et Vaidlustaja poolt väidetavad nõuded üleüldse kõnesolevatest standarditest tulenevad. Seetõttu ei saa neid Vaidlustaja käsitlusi pidada enamaks, kui Vaidlustaja arvamuseks, mis aga ei ole faktiliselt kontrollitava tõene asjaolu. Lisaks tuleb Vaidlustaja kõnesolevaid käsitlusi pidada ka sisuliselt lihtsustatuks ja isegi asjatundmatuks, kuna printsiibis ei ole pelgalt jooniste või plaanide visuaalsel vaatlusel kuidagi võimalik tuvastada selliseid asjaolusid nagu Vaidlustaja teeb või palub vaidlustuskomisjonil teha. Igasugused ballasti, kandekonstruktsioonide, tugevduste jms. vajaduste tuvastamine eeldab inseneriarvutusi, milles lähtutakse konkreetsetest kasutatavate materjalide ja detailide parameetritest jms. Nii ei ole võimalik pelgalt jooniste pinnalt tuvastada ei seda, et Vaidlustaja joonised vastavad ega ka seda, et Kolmanda isiku joonised ei vasta standardi EN 17879:2024 (või siis ka standardi EN 17879:2023) nõuetele.

7.11.6. Vaidlustaja poolt Hankijale 16.10.2024 esitatud küsimus algab ühemõttelise sissejuhatusena [---] *Lisa-2 Hankelepingu projekti punkt 3.1.3. kohustub Pakkujat järgima kõiki kehtivaid standardeid* [---]. Seega ei ole tõene Vaidlustaja väide, et küsimus esitati otsesõnu pakkumuse esitamise kohta ning seda ei väära detail, et küsimuses oli korra ka mainitud pakkumuse esitamist. Seejuures isegi kui vaadata Vaidlustaja viidatud küsimust *Kas pakkuja peab neid arvestama pakkumuse koostamisel?* ja sellega korreleeruvat Hankija vastust *Jah, peab arvestama* sisuliselt, siis on see mitmeti tõlgendatav. Igal juhul ei ole selle pinnalt võimalik teha sellist järeldust nagu Vaidlustaja teeb, justkui oleks Hankija oma lakoonilise vastusega öelnud, et pakkumuse esitamise hetkel peavad standardile EN 17879:2023 või EN 17879:2024 vastama TK p-ides 2.8, 2.9 ja Autocad tingimuses nõutud dokumendid. Kolmanda isiku arvates on kõnesolevat teavevahetust tervikuna vaadates võimalik tõlgendada nt selliselt, et pakkumuse esitamisel tuli muuhulgas arvestada sellega, et tulenevalt Hankelepingu p-ist 3.1.3 tuleb hankelepingu täitmisel ja tööde teostamisel arvestada nõudega järgida kõiki kehtivaid standardeid. Ükskõik kuidas seda teavevahetust ka tõlgendada, siis RHS § 46 lg-st 3 tulenevalt ei saanud sellest muutuda RHAD ega tekkida RHAD-i uusi tingimusi. Nõuded pakkumusele peavad tulenema RHAD-st ning Hankija ei ole RHAD-is sätestanud vastavustingimust, mille kohaselt peaks mistahes pakkumuse koosseisus nõutav dokument vastama standardile EN 17879:2023 või EN 17879:2024.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

Vaidlustaja taotluse läbivaatamine

8. Vaidlustuses esitas Vaidlustaja taotluse avaldada talle Kolmanda isiku pakkumuses esitatud TK p-i 2.8 kohaselt esitatud kasutatavate lavade ja tribüünide tehnilised spetsifikatsioonid, TK p-i 2.9 kohaselt esitatud saali ja lava joonised ühe tervikuna koos mõõtudega ning Autocad tingimuse kohane saali plaan koos mõõtudega koos raskuste ja vaiade märgitud paigalduskohtadega ja muude vajalike detailidega.

Kolmas isik palus jätta taotluse rahuldamata, kuna peab enda pakkumuse sisu ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seaduse (edaspidi EKTÄKS) § 5 lg 2 p-ide 1-3 alusel oma ärisaladuseks, va see osa, mida RHS § 46¹ lg 1 kohaselt ei või ärisaladusena märkida. Vaidlustaja taotletav teave ei ole kogumis ega üksikosades täpses paigutuses ja kokkupanduna üldteada ega kergesti kättesaadav, sellel on kaubanduslik väärtus oma salajasuse tõttu ning Kolmas isik on asjaoludest lähtuvalt võtnud kasutusele vajalikke meetmeid, et hoida seda teavet salajas. Osundatud teabe avaldamine teistele isikutele või selle avalikuks tulek kahjustab Kolmandat isikut ja tema huve

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et teave, mille väljastamist Vaidlustaja taotleb, vastab EKTÄKS § 5 lg 2 p-ides 1-3 esitatud tunnustele, mistõttu on alus käsitleda seda Kolmanda isiku ärisaladusena. Ka Vaidlustaja märgib vaidlustuses, et tema enda samalaadse teabe puhul on tegemist Vaidlustaja ärisaladusega.

Sellest tulenevalt jätab vaidlustuskomisjon Vaidlustaja taotluse rahuldamata.

Hankija otsuste õiguspärasuse kontrollimine, millega Kolmanda isiku pakkumus tunnistati vastavaks ja edukaks

9. Vaidlustaja hinnangul on Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamiseks õigusvastane seetõttu, et Vaidlustaja hinnangul ei ole Kolmanda isiku pakkumuses (TK p-ide 2.8 ja 2.9 ning Autocad tingimuse kohaselt esitatud osades) arvestatud standarditega EN 17879:2023 või EN 17879:2024, millega RHAD-i kohaselt tuli pakkumuses arvestada.

Seega tuleb esmalt tuvastada, kas Hankija on RHAD-is näinud ette, et pakkumused peavad vastama ühele neist standarditest.

10. Vaidlustuskomisjon märgib, et sõna *standard* on RHAD-is kasutatud üldse vaid kolmel korral:

1) vastavustingimuses Samaväärsus, viitega RHS §-i 88 sõnastusele;

2) TK jaotises Samaväärsuse tingimused, viitega RHS §-i 88 sõnastusele;

3) Hankelepingu p-is 3.1.3³ sõnastuses: *Tööde teostamisel järgitaks kõiki tööohutus-, tervishoiu-, tuleohutuse-, ohustustehnika- ja töösisekorra nõudeid, samuti kõiki teisi asjakohaseid kehtestatud ehitusseadustikust ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevaid nõudeid ja standardeid ning välditakse kahju tekkimist Eesti Kantserti või kolmandate isikute elule, tervisele varale ja keskkonnale.*

Hankelepingu p-is 3.1.3 esitatud nõue on otsesõnu suunatud üksnes tööde teostamisele – *Tööde teostamisel järgitakse [---]*, seega on ilmselgelt tegemist nõudega hankelepingu täitmisele, mitte nõudega pakkumusele. Järelikult, tulenevalt Hankelepingu p-i 3.3 sõnastuses, tuleb kõiki asjakohaseid standardeid järgida tööde teostamisel, mitte pakkumustes esitatavates dokumentides. Seega ei pidanud Hankija kontrollima pakkumuste vastavust Hankelepingu p-ile 3.1.3 pakkumuste vastavuse kontrolli raames.

Konkreetsed standardeid, sh EN 17879:2023 ja EN 17879:2024, ei ole RHAD-is üldse nimetatud.

11. Käesoleva otsuse p-is 10 väljatoodud asjaoludest lähtudes leiab vaidlustuskomisjon, et Hankija ei ole RHAD-is kehtestanud kohustust esitada pakkumuses andmeid, mis näitaksid mingitest standarditest, sh vaidluse all olevatest standarditest EN 17879:2023 ja/või EN 17879:2024 lähtumist. Hankelepingu p 3.1.3 käib sõnaselgelt hankelepingu täitmise kohta.

Vaidlus RHAD-i üle, sealhulgas selle üle, millised tingimused Hankija oleks pidanud RHAD-is kehtestama, ei ole hankemenetluse praeguses staadiumis enam võimalik.

12. 16.10.2024. a esitas Vaidlustaja Hankijale Riigihangete registris küsimuse⁴: [---] *Lisa-2 Hankelepingu projekti punkt 3.1.3 kohustub Pakkujat järgima kõiki kehtivaid standardeid.*

2024 aastal kinnitati Euroopas uus ürituste ehitiste standard: EN 17879:2024 "Event structures. Safety requirements".

Selle kohaselt tuleb varasematel aastatel kasutatud SOP-i ooperimaja projekt ajakohastada vastavalt suurematele ilmastikukoormustele - EN 17879:2024 "Event structures. Safety requirements" punkt 5.3.5.2.

Antud projekti puhul tähendab see suuremat ballasti kogust ja katuse tugitellinguid tuleb tugevdada.

Küsimused:

Kas Hankija on teadlik uutest standarditest?

Kas Pakkujat peab neid arvestama pakkumuse koostamisel?

Kuidas on tagatud järelvalve eeltoodud uute standardite üle?

Hankija vastas 19.10.2024. a: *Muudame hanke uuele standardile. Jah peab arvestama.*

13. Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustajaga, et 19.10.2024. a vastustega on Hankija näinud ette, et uue standardi EN 17879:2024 (või standardi EN 17879-2023 nagu väidab Vaidlustaja oma täiendavates seisukohtades) nõuded on lisaks hankelepingu täitmisele kohustuslikud ka pakkumuses esitatud dokumentides. Seda järgmistel põhjustel:

1) Hankija lakoonilisest vastusest ei nähtu see, mida Hankija tegelikult öelda tahtis.

³ Nagu Vaidlustaja ka vaidlustuses märkis, on Hankelepingus kaks punkti numbriga 3.1.3. Käesoleva otsuses peetakse silmas esimest p-i 3.1.3.

⁴ Sõnumi ID: 894089.

Esimesest lausest - *Muudame hanke uuele standardile* – ilmneb, et Hankija lubab Riigihankes mingil viisil arvestada standardiga EN 17879:2024 (kindlasti mitte standardiga EN 17879:2023, mida Vaidlustaja oma küsimuses isegi ei nimeta). Lubadust *Muudame hanget uuele standardile* sai Hankija õiguspäraselt täita vaid ühel viisil – RHAD-i muutmisega. Mingeid sellekohaseid muudatusi Hankija RHAD-is aga pärast 19.10.2024. a vastust teinud ei ole⁵. Põhjus ei ole vaidlustuskomisjonile teada, kuid on fakt, et RHAD kehtis pakkumuste esitamiseni muutmata kujul.

Hankija vastuse teisest lausest - *Jah peab arvestama* – ei nähtu see kes peab arvestama, millega peab arvestama ning millal peab arvestama. Isegi, kui nõustuda Vaidlustajaga, et see Hankija lause oli vastuseks küsimusele *Kas Pakkujaja peab neid arvestama pakkumuse koostamisel?*, võib vastusel olla ka erinev tähendus sellest, mida väidab Vaidlustaja, et pakkujad peavad pakkumustes esitatud joonistel esitama andmed lähtudes standardist EN 17879:2024. Nt võib Hankija lause tähendada ka seda, et pakkujad peavad nimetatud standardit arvestama pakkumuse maksumuse kalkuleerimisel;

2) nagu käesoleva otsuse p-is 10 välja toodud, ei ole RHAD-is esitatud nõuet selle kohta, et pakkumusest peaks arusaadaval kujul nähtuma vastavus ükskõik millistele standarditele. Sellise kohustuse tuletamine üksnes Hankija 19.10.2024. a vastusest ei ole võimalik, kuna see oleks vastuolus RHS § 46 lg-ga 3, mille kohaselt *Riigihanke alusdokumentide kohta esitatavad selgitused või selgitamist võimaldavad dokumendid ei tohi sisaldada uut teavet, ilma milleta ei ole pakkumuste esitamine võimalik või muutuksid juba esitatud pakkumused riigihanke alusdokumentidele mittevastavaks või muutuks nende sisu. Selgituste ja selgitamist võimaldavate dokumentide alusel on keelatud riigihanke alusdokumente muuta.*

Seega isegi juhul, kui nõustuda Vaidlustajaga, et Hankija eesmärgiks 19.10.2024. a vastuses oli kehtestada täiendavalt nõue, et pakkujad peavad arvestama oma pakkumuses (mitte üksnes hankelepingu täitmisel nagu kehtestab Hankelepingu p 3.1.3) kehtivaid asjakohaseid standardeid, ei saanud Hankija teha seda RHAD-i muutmata, kuid RHAD-i vastavalt muudetud ei ole.

14. Hankija on kontrollinud Kolmanda isiku pakkumuse vastavust TK p-idele 2.8, 2.9 ja Autocad tingimusele ning leidnud, et pakkumus nendele tingimustele vastab. Kuivõrd RHAD-is ei ole kehtestatud nõuet, et pakkumuses tuleb esitada andmed pakkumuse vastavuse kohta standardile EN 17879:2024 (või standardile EN 17879-2023), ei saanud ega pidanud Hankija seejuures kontrollima, kas Kolmanda isiku pakkumuses on välja toodud selle vastavus eelnimetatud standarditele.

Täiendavalt viitab vaidlustuskomisjon, et Riigikohus on 19.12.2019 otsuses 3-19-1464 (p 13) rõhutanud: [---] *Euroopa Kohus on otsustanud, et võrdse kohtlemise põhimõtet ja läbipaistvuskohustust tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus ettevõtja kõrvale jätmise hankemenetlusest sellise kohustuse täitmata jätmisel, mis ei tulene sõnaselgelt selle menetlusega seotud dokumentidest ega kehtivast riigisisest õigusest, vaid selle õiguse ja nende dokumentide tõlgendamisest ning liikmesriigi haldusametuste või -kohtute poolt nendes dokumentides olevate lünkade täitmisest (otsus asjas nr C-309/18: Lavorgna, p 20).*

15. Seoses Vaidlustaja väidetega selle kohta, et Kolmas isik võib olla kasutanud oma pakkumuse esitamisel Vaidlustaja oskusteavet ning Vaidlustaja poolt varasemates riigihangetes kasutatud jooniseid ja faile, märgib vaidlustuskomisjon, et sellega seonduva võimaliku vaidluse läbivaatamine ei ole vaidlustuskomisjoni pädevuses.

16. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus, millega Kolmanda isiku pakkumus tunnistati vastavaks, on kooskõlas RHS § 114 lg-ga 1 ning alused selle kehtetuks tunnistamiseks puuduvad.

17. Vaidlustaja ei ole toonud välja iseseisvaid õiguslikke või faktilisi asjaolusid, millest tulenevalt võiks seada kahtluse alla Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse õiguspärasuse, vaid lähtub selle otsuse vaidlustamisel eeldusest, et õiguspärane ei ole Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamiseks ning hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest. Kuna vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamiseks on õiguspärane, on õiguspärane ka Hankija otsus, millega Kolmanda isiku pakkumus tunnistati edukaks.

⁵ Riigihangete registrist nähtub, et Riigihanke alustamisest alates kehtib RHAD täpselt samas sõnastuses, v.a hanketeade, milles Hankija on teinud muudatuse, pikendades pakkumuste esitamise tähtaega.

Vaidlustusmenetluse kulud

18. Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

18.1. Hankija ei ole esitanud taotlust lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks.

18.2. Kolmas isik on esitanud tähtaegselt taotlused lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks Vaidlustajalt kogusummas 2115 eurot (käibemaksuta), kokku 11 tunni ja 45 minuti õigusabi osutamise eest (tunnihinnaga 180 eurot).

Vaidlustuskomisjon leiab, et asja keerukust ja materjalide mahukust silmas pidades on Kolmanda isiku lepingulise esindaja kulud täies ulatuses vajalikud ja põhjendatud ning tuleb Vaidlustajalt välja mõista.

18.3. Vaidlustaja kulud vaidlustusmenetluses jäävad Vaidlustaja kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik